

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

**СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ
АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА**

**МАТЕРІАЛИ VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ВИКЛАДАЧІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ**

(Суми, 18-19 квітня 2019 року)

**Суми
2019**

СЕКЦІЯ 4

ІНОЗЕМНА МОВА ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ

Катерина Гордієнко,

студентка Сумського державного університету

Ірина Кобякова,

к. філол. н., професор кафедри германської філології

Сумського державного університету

ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Загальновідомо, що у сучасному суспільстві відбулася велика кількість змін, які не могли не вплинути та на викладання мови. Так званий «мовний бум», помічений на всіх верствах населення, визначає новий соціальний статус іноземної мови. Пертурбація статусу іноземної мови в системі шкільної освіти вплинула на зміну пріоритетів в роботі вчителів іноземної мови, перегляді методик викладання іноземної мови на сучасному етапі розвитку суспільства.

Естетичне виховання, як складова частина виховання в цілому, відіграє важливу роль у формуванні та розвитку свідомості, здатності повноцінного сприйняття і правильного розумінні прекрасного у мистецтві та дійсності. Воно формує у людини систему художніх уявлень, поглядів і переконань, які допомагають виховати справжні принципи естетичних цінностей. Аналіз наукової літератури свідчить про те, що питання естетичного виховання цікавило багатьох українських дослідників та науковців, серед яких А. С. Макаренко, Л. В. Конисевич, Г. М. Кубраков, П. А. Ярмоленко та інші. Більшість їх робіт присвячена саме аналізу естетичного виховання як об'єднання людських почуттів, духовного росту особистості, коректив поведінки. Тобто, згідно думки дослідників, естетичне виховання являє собою не лише список прочитаних книг, побачених кінофільмів, почутих музичних творів. Відомо, що художній смак не передається генетично. Він формується у процесі естетичного розвитку

особистості, до якого відноситься єдність естетичної освіти, навчання і виховання. Освоєння теоретичних і конкретних знань естетичного характеру здійснюється на уроках літератури, історії паралельно з формуванням громадських умінь аналізувати, порівнювати і оцінювати естетичні явища, з розвитком мовленнєвих умінь висловлювати предметні і розумові дії з естетичним матеріалом, що з'являються в свідомості учнів на рідній мові.

Масштабні можливості спілкування представників різних держав стали причиною того, що в середовищі учнів стабільно зберігається зацікавленість до англomовних країн. Ті, хто вивчають іноземну мову передусім прагнуть опанувати ще один спосіб участі в комунікації. Однак, люди однієї національної культури засвоюють норми і цінності іншої національної культури, опановують культурно-етичні норми поведінки, властиві культурним носіям мови (вміння уважно слухати співрозмовника, бути доброзичливим, стриманим, тактовним), правила і норми мовної поведінки. Наприклад, у специфіці мовної поведінки американців важливе місце займають вирази вдячності, які засвоюються і вживаються американцями ще у ранньому дитинстві. Це привносить до спілкування відчуття взаємної поваги і доброзичливості. Культура поведінки людей – одна з форм прояву вихованості. Працюючи над різними темами, увага учнів звертається на те, як слід поводитися в громадських місцях і вдома, як їсти, як і про що слід писати листи, які робити подарунки, як їх підносити, як говорити (зокрема по телефону), як триматися і т.д.

Розуміння духовних цінностей стає важливим фактором розвитку суспільної і національної самосвідомості. Кожен шкільний предмет являє собою інструмент утворення особистісних якостей людини, її соціальних і духовних орієнтирів. Не винятком є і предмет «Іноземна мова», який має істотну, так звану «безпредметну», особливість – він вивчається як засіб спілкування, а тематика і ситуації для мовлення беруть свій початок ззовні. Тому іноземна мова, як ніякий інший навчальний предмет, відкрита для використання інформації з різних галузей знань та інших навчальних предметів. У процесі вивчення іноземних мов обговорюються проблеми, що дозволяють формувати навички критичного

мислення. Це дає змогу співвіднести свої погляди з нормами суспільної моралі. На уроці іноземної мови вчитель має можливість формувати світогляд учня, його моральне обличчя, бо предмет «Іноземна мова» крім області конкретної лінгвістичної та екстралінгвістичної компетенції, торкається питань ставлення та поведінки дитини в тій чи іншій життєвій ситуації. Естетичне виховання здійснюється на всіх етапах вікового розвитку особистості. Чим раніше людина потрапляє до середовища цілеспрямованого естетичного впливу, тим більше підстав сподіватись на його результативність.

Дмитро Сергійович Лихачов у своїй книзі «Теорія естетичного виховання школярів» спирається на визначення, дане К. Марксом: «Естетичне виховання - цілеспрямований процес формування творчо активної особистості дитини, здатної сприймати й оцінювати прекрасне, трагічне, комічне, потворне в житті і мистецтві, жити і творити «за законами краси». Д.Б. Лихачов підкреслює, що провідна роль цілеспрямованого педагогічного впливу належить естетичному становленню дитини. Іноземні викладачі також не оминали стороною питання про естетичне виховання учнів. Наприклад, серед найважливіших завдань навчання і виховання Марія Монтесорі називала розвиток здатності естетичного сприйняття культурного середовища, поетичного і музичного слуху, почуття кольору, ритму, форми, музичного слуху дітей, ритміки їх рухів і т.д. Естетичне виховання сприяє формуванню моральних норм у свідомості людини, розширює її пізнання про світ, суспільство і природу. Різноманітні творчі заняття дітей сприяють розвитку їх мислення і уяви, волі, наполегливості, організованості, дисциплінованості. Таким чином, найбільш вдало описав мету естетичного виховання Рукавіцин М. М., який вважає: "Кінцева мета естетичного виховання - гармонійна особистість, всебічно розвинена людина ... освічена, прогресивна, високоморальна, що володіє умінням працювати, бажанням творити, розуміє красу життя і красу мистецтва".

Отже, естетичне виховання є дуже важливим компонентом усього виховання в цілому, і неможливо бачити нинішній світ без прекрасного. Необхідно поставити перед собою завдання знайти шляхи вдосконалення

естетичного виховання, способи його гармонійного і безперервного розвитку. Естетична сприйнятливість і чуйність поглиблюють розвиток сенсорного сприйняття, образного і логічного мислення, творчих здібностей учня, позитивно впливають на характер самооцінки, рефлексії, орієнтації на цінності культури. Процес викладання іноземної мови має величезні можливості естетичного розвитку особистості. В освітніх закладах іноземна мова виступає як засіб комунікації, і головна мета його вивчення - розвиток іншомовної компетенції. Ставлення до естетичних цінностей, освоєння їх, здатність творити, можна вважати одними з ключових показників у особистості учня, яка формується в ході заняття.

Список використаних джерел:

1. Бондар С. В. Формування соціокультурної компетенції майбутнього вчителя іноземної мови засобом англійської фразеології // Мовна освіта : шлях до євроінтеграції : матеріали міжнародного форуму. – Київ, 17–18 березня 2005 р. – Київ, 2005. – С. 159–160.
2. Гіптерс З. Мистецтво як засіб художньо-естетичного виховання // Рідна школа. – 2004. – № 9. – С.60–63.
3. Швачко С. О. Проблеми синхронного перекладу. Навчальний посібник. – Вінниця : Видавництво "Фоліант", 2004. – 112 с.
4. Якубовська Л. Г. Становлення естетичного виховання в країнах Західної Європи (V ст. до н. е. – XIV ст. н. е.) // Педагогічний альманах: збірник наукових праць. Вип.27 / Комунальний вищий навчальний заклад «Херсонська академія неперервної освіти» Херсонської обласної ради; Ред. кол. : В. В. Кузьменко (голова) та ін. – Херсон – 2015 – С. 310–316.